

Afdelingsbestyrelsens årsberetning 2016

Danmark slår ring om de frie kyster

Året startede med et stort landsdækkende arrangement, hvor der på vores kyster blev tændt bål 200 steder. Naturfredningsforeningen ønskede med arrangementet at markere, at vi er glade for vores frie og åbne kyster, hvor der er adgang for alle.

Det er et stort privilegium, at vi i Danmark har adgang til frie, ubebyggede kyster. Det kan vi takke fremsynede politikere for. I 1937 besluttede Folketinget et forbud mod byggeri mellem vandkanten og 100 meter ind i landet - kendt som strandbeskyttelseslinjen. Linjen blev i 90'erne udvidet til 300 meter.

DN ønsker at bevare de frie kyster og den nuværende beskyttelse, der sikrer, at vi passer på kystnaturen og lystlandskabet, og sikrer, at alle har adgang til kysten.

Det ønske blev bakket op af befolkningen, først ved en gallupundersøgelse i 2014, og nu ved at 141.566 personer skrev under ved den underskriftindsamling, DN satte i gang.

I DN Guldborgsund deltog vi med bål og fakler på stranden ved Havlykke. På trods af bidende kulde og sne var der stort fremmøde.

Regeringen havde varslet, at man i større eller mindre grad ville fjerne strandbeskyttelsen - det blev efterfølgende heldigvis i mindre grad.

Hvor får vi vores sager fra:

Når man ser på listen over de sager, vi har arbejdet med i årets løb, kan man konstatere, at de er meget forskellige, både i omfang og i varighed. Den ældste sag, vi har på listen nu, er fra 2009.

Den største kilde er Podio – vores sagssystem, hvor alle myndighedsafgørelser ligger. I perioden 15.8.2015 til 15.8.2016 har vi modtaget 383 sager.

Selv om det kun er meget få, vi gør noget ved, er det forbundet med tid og arbejde at gennemse sagerne.

Sager kommer også til os i form af henvendelser fra Guldborgsund Kommune eller henvendelser fra borgere.

Ind imellem tager vi sager op, som vi bliver opmærksomme på gennem pressen.

Vi har en arbejdsgang i bestyrelsen, hvorefter det er de enkelte bestyrelsesmedlemmer, der selv går ind og henter de sager, de vil beskæftige sig med, og ofte behandles en sag af en lille gruppe.

Det medfører, at de sager, der bliver taget op til behandling, er de sager, som et eller flere bestyrelsesmedlemmer finder væsentlige. Det betyder, at der også er sager, som ikke bliver taget op, selv om nogle måske ville synes, de fortjente det.

Vores arbejdsgang indebærer endvidere, at vi på bestyrelsesmøderne mest diskuterer de mest principielle ting og større og vigtige sager.

Klagesager:

Ud af de 383 myndighedsafgørelser har DN Guldborgsund påklaget seks sager til Natur- og Miljøklagenævnet og indbragt en sag for Tilsynet i Statsforvaltningen.

Klager til Natur- og Miljøklagenævnet:

Den 12.11.2015 har DN påklaget Vandhandleplan for hovedvandområdet Smålandsfarvandet. Sagen er ikke afgjort.

Sundby Vig

er en ældre sag. Når den nævnes i denne årsberetning, er det fordi de tidligere afgørelser ikke er efterlevet, og fordi der hele tiden kommer nye til.

Den 27.11.2013 klagede vi til Natur- og Miljøklagenævnet over kommunens dispensation fra § 3 og reguleringssagen.

Den 12.6.2014 fik DN medhold i begge sager.

Inden afgørelsen har vi den 2.6.2014 anmeldt overfor Guldborgsund Kommune, at ejer har etableret en ny sluse, hvorfor området er næsten tørlagt.

Den 23.2.2015 anmeldte vi opløjning af beskyttede arealer til kommunen og den 23.4.2015 afregistrerede kommunen en del af området, der ellers var § 3-beskyttet.

Den 23.2.2015 blev sagen om ulovlig sluseklap og manglende efterlevelse af afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnets indbragt for Tilsynet. Sagen er ikke afgjort.

8.10.2015: Kommunen afslår at starte en kystbeskyttelsessag. Sagen er anket af lodsejerne. Siden er der intet sket i sagerne.

Natura 2000-handleplan for Maribosøerne og sag om fastlæggelse af vandstand og pumpepraksis i Hejrede sø.

Hejrede sø:

DN har den 15.7.2014 klaget over Guldborgsund Kommunes afgørelse om fastlæggelse af vandstand og pumpepraksis for Hejrede Sø.

Den 3.11.2014 har Natur- og Miljøklagenævnet afgjort, at DN ikke var klageberettiget. Vi bad straks om revurdering, da Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er baseret på, at Guldborgsund Kommune har anvendt forkert lovhjemmel. Efter flere rykkere skrev sekretariatet til Natur- og Miljøklagenævnet og spurgte til sagen. Nævnet svarede den 8.7.2016, at vores henvendelse desværre havde forputtet sig.

Hverken spørgsmålet om DN's ankeadgang eller selve indholdet i sagen er afgjort endnu.

Natura 2000-handleplan for Maribosøerne

Den 11.12.2013 pålagde Natur- og Miljøklagenævnet Guldborgsund Kommune inden 1 år at udarbejde en Natura 2000-handleplan for Hejrede sø.

Da fristen udløb, var der intet sket. DN henvendte sig til Natur- og Miljøklagenævnet, der henviste os til at indbringe sagen for Tilsynet.

Det gjorde vi 23.2.2015. Statsforvaltningen meddelte herefter den 17.12.2015, at de ikke ville tage sagen op. Begrundelsen herfor var, at kommunen nu var nået så langt, at de den 5.1.2016 ville kunne sende et nyt udkast i høring.

Den 12.5.2016 blev planen vedtaget, og så gik tiden igen. Først den 22.8.2016 blev planen offentliggjort. DN har påklaget planen og anmodet om, at klagen behandles sammen med klagen over reguleringssagen.

Indholdet i klagen over pumpepraksis i Hejrede sø er, at søen næsten konsekvent ulovligt har været pumpet under regulativmæssig dybde. I reguleringssagen sænker man så yderligere vandstanden. Denne tørlægningsproces har allerede medført, at gennemsnitsvandstanden er faldet 20 cm. Nu hvor vandet har forladt rørskoven, er rørdrummen forsvundet. I sydenden af søen er der ikke længere fiskemulighed for fiskeørn og isflugl på grund af udtørring.

Problemet i den nye Natura 2000-handleplan - der på trods af den forløbne tid kun indeholder få redaktionelle tilføjelser i forhold til den tidligere - er, at den ikke opfylder lovgivningens krav om, at den skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes.

Vindmølleplan

DN har den 8.7.2016 indsendt en retlig klage over kommunens vindmølleplan. Begrundelse for klagen er, at kommunen ikke har udarbejdet de fornødne konsekvensvurderinger i forhold til, at begge områder ligger tæt på Natura 2000-områder.

Store Sø løbet.

Den 24.6.2016 har vi klaget over en VVM-screening. Efter klagen blev sagen tilbagekaldt af kommunen til yderligere behandling.

Vandløb ved Orehoved

Den 18.8.2016 har DN klaget over en VVM-screening.

Fjernelse af slam fra Slotsbryggen.

Den 5.9.2013 rettede DN henvendelse til Statsforvaltning med anmodning om en undersøgelse af Guldborgsund Kommunes udledning af kloakslam i Guldborgsund.

Statsforvaltningen har den 2.1.2015 givet DN medhold i

- at Guldborgsund Kommune har overtrådt vilkår indeholdt i miljøtilladelsen af 31.8.2010, idet der forsætligt er sket en egentlig udledning af slam og ikke kun en udjævning, som der var givet tilladelse til og
- at GK har tilsidesat sin tilsynsforpligtelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har den 19.8.2016 meddelt klaptilladelse. Der meddeles tilladelse til at klappe 9.000 m² oprensingsmateriale over 5 år.

Afgørelsen er påklaget. Der er klaget over, at der ikke er foretaget en nærmere vurdering af materialets egnethed til klapping (mængderne af de forurenende stoffer, nettotilførsel til klappladsen, andre tilførsler til klappladsen, valg af klapplads, vurdering af alternative bortskaffelsesmuligheder). Der er ikke foretaget en vurdering af den samlede påvirkning af klappladsen, idet man slet ikke har forholdt sig til, at pladsen også aftager fra andre havne, herunder småhavne, Vordingborg og den nye Storstrømsbro.

Der er endvidere klaget over, at der ikke er foretaget en konsekvensvurdering for Natura 2000-området.

Klager til Tilsynet i statsforvaltningen

Tingsted Å.

I sommeren 2011 blev Guldborgsund Kommune i lighed med andre af landets kommuner hærget af ekstreme nedbørsmængder. I den forbindelse blev der i mange vandløb akut udført vedligeholdelsesarbejder, som rakte langt ud over, hvad regulativerne åbnede mulighed for. I de fleste tilfælde var der tale om lodsejere, der selv opgravede deres vandløbsstrækninger, og i andre tilfælde var det kommunens egen entreprenøraftdeling.

Indgrebene blev forklaret med en meget vanskelig situation – især mht. de store afstrømninger i vandløbene – som vanskeliggjorde en skånsom oprensning. Imidlertid blev der i nogle tilfælde foretaget indgreb på vandløb længe efter, at de store afstrømninger var ophørt, således også på Tingsted Å, hvor der på flere strækninger blev foretaget omfattende bundoprensninger til langt under, hvad regulativet foreskriver. Opgravningen skete i oktober 2011, altså lang tid efter og på et tidspunkt, hvor der ikke var ret meget vand i åen.

DN indbragte sagen for Tilsynet den 5.5.2015.

Den 30.5.2016 har Tilsynet sendt sagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Man opfatter kommunens høringssvar som en afgørelse om, at tilstanden i vandløbet er genoprettet, og mener derfor, at Natur- og Miljøklagenævnet som ankeinstans skal behandle sagen.

Allerede den 13.9.2016 har Natur- og Miljøklagenævnet afvist sagen. Begrundelsen herfor er, at de ikke mener, at kommunens høringssvar kan betragtes som en afgørelse, og de kan derfor ikke som klageinstans behandle sagen. Så nu skal den retur til Tilsynet.

Henvendelser til myndigheder, uden at der er tale om en klage over en afgørelse.

Ulslev Strand

DN fik 7.1.2016 en borgerhenvendelse om, at der var blevet fældet træer og henlagt affald i det fredede område. Kommunen rettede henvendelse til ejerne, der har rettet op på forholdene.

Nysted Camping

Den 20.5.2015 rettede DN en forespørgsel til Guldborgsund Kommune og Naturstyrelsen, idet Nysted Camping brugte arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen til at udvide campingområdet.

Kommunen ejer arealet, og det viste sig, at Nysted Camping de seneste år har fået - på mail - tilladelse til at bruge strandarealet i nærmere angivne spidsbelastningstidspunkter. Der er ikke meddelt landzonetilladelse, og der er ikke søgt dispensation fra strandbeskyttelseslinjer.

Forhistorien er, at der er lagt et stort lokalt arbejde i at få en lokalplan for området med henblik på, at der ikke skulle være campingplads der.

Den 28.4.2016 gav Kystdirektoratet DN medhold.

Nysted Camping har anket sagen.

Horreby Lyng

Horreby Lyng er Falsters eneste højmoser. Den er fredet med det formål at bevare moser med de oprindelige højmoserplanter.

Moser er hjemsted for stor kærguldsmed, som er beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet, hvilket medfører, at Danmark skal lave særlige bevaringsområder for den.

I 2013-2018 gennemfører Guldborgsund Kommune et stort naturgenopretningsprojekt, som er finansieret af EU LIFE samt Staten med et samlet budget på ca. 20 mio. kr. Projektet indebærer ændringer bl.a. i form af et naturrum og udsigtstårn i moser.

DN deltog i et fredningsnævnsmøde den 13. juni 2016, hvor Guldborgsund Kommune viste Fredningsnævnet og repræsentanter fra interesseorganisationerne rundt og forklarede om genopretningsprojektet. Fredningsnævnet godkendte projektet, som nu - efter at en masse nåletræer er fældet - for en væsentlig del består i at holde vandet inde i moser, få tørvemosset til at gro og bygge et naturrum og tårn.

Guldborgsund Kommune har fået dispensation fra fredningen til at gennemføre projektet.

Øster Ulslev Gadekær

er fredet ved en frivillig fredning, der er tinglyst og gælder senere ejere. Fredningen er misligholdt af grundejer.

DN rettede den 30.8.2015 henvendelse til Guldborgsund Kommune. Kommunen har efterfølgende spurgt, om DN ville være indforstået med, at en del af fredningen blev ophævet. DN har svaret, at det er vi ikke.

Høringer:

Ofte kommer sager fra myndighederne i høring, forinden der træffes en afgørelse. Vi har i årets løb givet myndighederne vores faglige input til flere sager i form af høringssvar:

1.9.2015 Høring vedrørende restaurering Tingsted Å.

21.10.2015 Høringssvar på fornyet høring af vindmølleplan

3.3.2016 Høring til ny Natura 2000-handleplan.

20.3.2016 Høringssvar vedr. forslag til kommuneplansstrategi.

24.6.2016 Høring om åbning af 270 m af Store Sø Løbet, vandløb nr. 34.

11.8.2016 Høring vedr. regulering af kommunevandløb 3, Trudstolpeløbet.

18.8.2016 Høring vedrørende regulering af vandløb ved Orehoved.

18.8.2016 Høring vedr. reguleringsprojekt ved privat grøft, der tilløber kommunevandløb 88 i, Bjørup bæk.

Ture og arrangementer

4.10.2015 Trækfugletur ved Gedser

Her oplevede vi efterårstræk ved et af Europas vigtigste træksteder. Vejret var med sol, lun og let vind og måske endda for godt til det helt store fugletræk. Men der var flokke af edderfugle iblandet pibeænder flyvende lavt over havoverfladen, cirkende nordiske musvåger og en dværgfalk på vej mod syd. Vi så også mange småfugle: stillidser, engpibere, fuglekonger, bogfinker m.fl.

Benny Steinmeier fortalte og forklarede kendetegn, adfærd osv.

12.11.2015 Foredrag på biblioteket ved forfatter og debattør Rune Engelbreth Larsen, Aarhus

Rune Engelbreth gav meget engageret sin mening om naturens tilstand i Danmark og det manglende fokus på biodiversitet, og han illustrerede på bedste vis, hvor lidt uberørt natur de danske nationalparker og naturparker egentlig kan nøjes med at indeholde og stadig blive ophøjet til ”parkstatus”.

Tur i vinterskoven

Den 5.12.2015 holdt vi en juletur i skoven, hvor Claus Jespersen fortalte om livet i skoven på denne årstid - om skovens træer og planter. Vi så også nærmere på, hvad man må tage med hjem fra statskoven, fx til juledekorationer

Vi slår ring om kysterne

Den 31. januar deltog vi i arrangementet ”Vi slår ring om kysterne”. 200 steder i Danmark tændte DN fakler og bål ved kysterne som en protest mod regeringens planer om at fjerne kystnærhedszonen og strandbeskyttelsesreglerne.

Arrangementet blev afholdt på stranden ved Havlykke, hvor ca. 100 deltagere fik information om regeringens planer og DN's holdning samt varm kaffe, kage og pølser.

Knuthenlund - Økologisk landbrug

Pinsesøndag d. 15. maj havde DN inviteret sine medlemmer på en guidet rundvisning på Knuthenlund.

Vi fik en spændende og meget lærerig rundvisning forestået af Susanne Hovmand Simonsen, som sammen med sin mand Jesper, der er stedets mejerist, driver foretagendet. Vi fik en gennemgang af Knuthenlunds historie samt en rundtur ved markerne og dyreholdene.

Knuthenlunds historie starter tilbage i 1729, hvor godset blev oprettet af grevskabet Knuthenborg i forbindelse med nedlæggelsen af landsbyen Bregekop. I 1913 valgte Knuthenborg imidlertid at sælge Knuthenlund til mejeristen J. P. H. Hansen, som i 1903 var blevet præmieret for sine oste og derigennem havde tjent et anseligt beløb, der gjorde det muligt for ham at købe Knuthenlund fra Knuthenborg.

I dag ejes Knuthenlund af Susanne Hovmand Simonsen, som er 4. generation på stedet. Susanne valgte pr. 1. juli 2007 at omlægge hele godsets drift til økologi og blev dermed en af landets absolut største økologer. Den økologiske produktion er i dag hele basen i Knuthenlunds omfattende produktion af kornprodukter, mejeriprodukter og kødprodukter. Det er trods meget kritik udefra samt en del økonomiske problemer lykkedes at få skabt en række høj kvalitetsprodukter, som er blevet kendt og anerkendt - også langt ud over Danmarks grænser. Susanne er meget optimistisk for fremtiden. Turen sluttede af i Knuthenlunds gårdbutik, hvor vi fik lov at smage på en række af de virkelig gode mejeri- og charcuteriprodukter. Det bør i øvrigt oplyses, at DN medlemmer får 20% rabat på produkterne.

Knuthenlund byder endvidere på en smuk og varieret natur, herunder et stort fredsskovområde, som nok er værd at besøge – her kan bl.a. opleves flagermus.

Kystvandringen

Den 12. juni 2016 blev der afholdt den årlige kystvandring i samarbejde med Hjerteforeningen. Igen i år startede vi fra Næsgård efterskole, og der var mulighed for tre ture langs kysten og igennem Corselitze Østerskov.

Der mødte ca. 75 friske mennesker op på en flot solrig sommerdag. Vi var så heldige at have fået sponsoreret forsyninger fra Kvickly i Nykøbing og Rema1000 på Gåbensvej, så der var frugtstang, vand og frugt til alle fremmødte. Undervejs på turen blev der fortalt lidt om udvalgte punkter.

Andre emner

Samråd (Region Sjælland)

Samrådets arbejde har fundet et fornuftigt leje, hvor opgaverne er rettet mod Region Sjællands politiske arbejdsområder indenfor miljøområdet, dvs. råstofudvinding og grøn omstilling samt Region Sjællands udviklings- og vækststrategier. Samrådet / DN er også repræsenteret med to medlemmer i Region Sjællands tænketank Grøn Komité.

Samarbejde

DN Guldborgsund lægger stor vægt på at samarbejde.

Vi samarbejder med de andre grønne organisationer, både i og udenfor Grønt Råd.

Endvidere har DN et godt samarbejde med Guldborgsund Kommune. Vi er ikke altid enige, men vi er i dialog og hører på hinanden, og vi er rigtig glade for, at vi nu ofte bliver inddraget og hørt, når tiltag er ved at blive forberedt.

De kvartalsmæssige koordinationsmøder er et rigtig godt tiltag, som vi sætter stor pris på.

Endelig skal nævnes, at vi naturligvis også samarbejder med DN i vores nabokommuner om fælles sager, ligesom vi laver fælles arrangementer.

”Brugerrådet - På Og Omkring Farvandet Guldborgsund”

DN Guldborgsund er aktiv i Brugerrådet, hvor der er livlig debat medlemmerne imellem til brugerrådsmøderne. Brugerrådet beskæftiger sig primært med forbedring af adgangsforhold til og oplysning om naturområder for lokalbefolkningen og naturturismen (cykel, vandring og på hesteryg) til gavn for serviceerhvervet. DN's kæphest er stadig at undgå udnyttelse og ødelæggelse af naturen – så ”beskyttelse og benyttelse” er en meget vigtig balance, der understreges, når det er nødvendigt. Tak til kommunen for at have skabt helhed i Brugerrådets arbejde til trods for medlemmernes forskellighed.

DN deltog med to medlemmer i Guldborgsund Kommune og Lolland Kommunes fællesarrangement ”Temadag på Naturpark Nakskov Fjord”, der var en heldagstur med sejlads med Postbåden på Nakskov Fjord med indlagte besøg på Slotø, Enehøje og Albuen. Alt i alt en meget fin lørdag på fjorden.

Naturlandet

er et udviklingsprojekt, der gennemføres af Guldborgsund og Lolland kommuner i perioden 2016-19. Projektet er skabt i samarbejde med Nordea-fonden.

Der har været afholdt et projektopstartmøde den 28.4.2016. Dernæst har der den 16.6.2016 været afholdt et møde, hvor der blev drøftet opdrag til projektets temagrupper.

Afdelingsbestyrelsen

består af 12 medlemmer. Bestyrelsesmedlemmerne har mange forskellige faglige og personlige kompetencer, som de flittigt byder ind med i DN-arbejdet. Det gør, at denne lille forsamling med stor faglig indsigt kan matche de mange forskelligartede udfordringer, DN-arbejdet stiller afdelingsbestyrelsen overfor. Stor tak for indsatsen til alle bestyrelsesmedlemmerne.

Også tak til de ad-hoc'ere og aktive frivillige, som er en rigtig stor hjælp i afdelingens daglige arbejde.

Hjemmesiden og nyhedsbrevet.

En helt særlig tak til vores hjemmesideredaktør, som omhyggeligt sørger for, at vi ikke blot har en ajourført hjemmeside, men som også har påtaget sig at udarbejde nyhedsbrevene.

Specielt i år har der været ekstra meget arbejde i forbindelse med, at DN er gået over til et nyt system.

Der har været udsendt otte nyhedsbreve i det forløbne år, og der er nu 752 personer, der modtager nyhedsbrevet.

De, der klikker ind på hjemmesiden, går efter aktiviteter, cykelruter og naturbeskrivelser.

Hjemmesiden og nyhedsbrevene er vigtige i forhold til at nå ud til de mennesker, hvis støtte vi er helt afhængige af. De har også medvirket væsentligt til det gode fremmøde til vores arrangementer.

Man kan altid diskutere, hvad det er vigtigst at arbejde med i DN. Da det drejer sig om frivillige menneskers indsats, vil valget i vidt omfang bære præg af, hvad de enkelte bestyrelsesmedlemmer finder vigtigst. Men alle DN Guldborgsunds 1.185 medlemmer er altid velkomne til at byde ind, hvis de har forslag eller ønsker at lægge en indsats i DN's arbejde.

Denne beretning indeholder et uddrag af de ting, vi har beskæftiget os med i det forløbne år.

Vi håber, at vores arbejde har været tilfredsstillende, og at man fortsat vil støtte op om DN lokalt, så vores forening og vores sag fremover kan tale med samme folkelige slagkraft.